

The Big Issue: werkloosheid in Zuid-Afrika.

In de komende jaren staat er Zuid Afrika een immense uitdaging te wachten als het over werkloosheid gaat. Met een gemiddeld werkloosheidspercentage van 23,8% scoort Zuid Afrika in de top 30 van hoogste werkloosheidspercentages ter wereld. Een top plaats die je liever niet bekleed!

Werkloosheid in Zuid-Afrika: ongelijkheid!

De gemiddelde Zuid Afrikaanse werkloosheidspercentages bedragen 26,6% bij vrouwen en 20,0% bij mannen. Bovendien kampt Zuid Afrika met extreme economische ongelijkheid. In 2008 leefde bijna 48% van de Zuid-Afrikaanse bevolking onder de armoedegrens van 2 dollar per dag of R524 per maand per persoon. Dit is een zeer hoge mate van armoede voor een land dat zich tot de middeninkomen economieën mag rekenen. Bovendien bestaat er nog steeds een wezenlijk verschil in de gemiddelde inkomens per raciale groep. Zo bedroeg in 2008 de gemiddelde uitgave per hoofd R454 per maand voor Afrikanen, terwijl dit R5668 per maand was voor blanken. In deze studie werd onderzocht welke invloed deze ongelijke werkloosheidspercentages in combinatie met economische ongelijkheid en armoede zouden hebben op de verschillen inzake beleving, houding en zoekgedrag bij Zuid Afrikaanse mannelijke en vrouwelijke werklozen?

De stereotypering van werkloze vrouwen

Op basis van sociale normen en traditionele rolpatronen, wordt verwacht dat vrouwen zorgen voor het gezin en het huishouden garanderen terwijl mannen buitenshuis gaan werken. Dergelijke sociale normen en traditionele rolpatronen creëren een gender gekleurde kijk op werkloosheid. Het wordt algemeen verondersteld dat vrouwen een positievere beleving hebben van hun periode als werkloze, terwijl werkloze mannen zich eenzamer voelen en meer psychologisch en fysieke problemen ervaren. Bovendien zouden vrouwen slechts matig betrokken zijn op arbeid vanwege de huishoudelijke en opvoedkundige taken. Voor mannen leidt werkloosheid tot een intensief zoekgedrag naar een nieuwe baan terwijl vrouwen een eerder passieve houdingen zouden aannemen. Gaat deze – nogal – stereotype voorstelling van vrouwen en hun werkloosheid wel op in Zuid Afrika?

Onttrafeling van het stereotype in Zuid Afrika

Verwacht wordt dat de hoge werkloosheidspercentages, armoede en het onbestaande sociale zekerheid systeem in Zuid Afrika bijdragen tot de creatie van een financiële stressvolle situatie met een hoge economische behoefte aan werk tot gevolg. Door de hoge werkloosheidspercentages is de kans groot dat een of beide partners geen bron van vast inkomen heeft. De financiële onzekerheid die hieruit volgt, lijkt een van de oorzaken te zijn waarom Zuid Afrikaanse vrouwen het zich niet kunnen “veroorloven” om hun werkloosheid positiever te beleven, minder betrokken te zijn op arbeid of minder te zoeken naar een baan simpelweg omdat er geen vervanginkomen voor handen is. Hoewel Zuid Afrikaanse vrouwen niet onderhevig zijn aan het stereotype, dreigt er voor hun een ander probleem. De combinatie van een sterk betrokkenheid op arbeid en een laag tot zeer laag perspectief op een baan kan leiden tot ontgoocheling en

ernstige gezondheids-en welzijn problemen. Kortom, het gevaar dreigt dat Zuid-Afrikaanse werklozen vrouwen vast komen te zitten in een neerwaartse spiraal van armoede, verminderd welzijn en langdurige werkloosheid.

Tips voor de praktijk

Betaald werk is een van de belangrijkste distributiemechanismen in de huidige maatschappij. Het biedt een duurzame basis voor welzijn en fungeert als een sterk instrument om armoede en sociale ongelijkheid te bestrijden. Jobs creëren, een goede inrichting van werkplekken voorzien, een sociaal zekerheid systeem uitbouwen en de ontwikkeling van nieuwe bedrijven stimuleren zijn allemaal maatregelen die de Zuid Afrikaanse regering kan nemen om de negatieve effecten van werkloosheid te ondervangen. Dit zijn echter maatregelen van lange adem die doorzettingsvermogen vereist, maar wat kan er op korte termijn gedaan worden?

Op een individueel niveau, kan men werklozen aanleren om te gaan met de negatieve gevolgen van langdurige werkloosheid. Dit zou mogelijk zijn via een drietal interventies. Ten eerste, kan men de arbeidsmarkt kennis en vaardigheden van werklozen verbeteren zodat ze zichzelf aantrekkelijker kunnen maken op de arbeidsmarkt. Ten tweede, kunnen er interventies opgericht worden die zich concentreren om de cognitieve vaardigheden en het initiatief nemen van werklozen verder te ontwikkelen. Tot slot, is het mogelijk om via outplacement programma's diegene die dreigen werkloos te worden, te beschermen en te begeleiden in het ontwikkelen van coping mechanismes. Dergelijke interventies blijken een positief effect te hebben op het psychologisch wel fysisch welzijn en zijn uitermate efficiënt om werklozen te helpen omgaan met langdurige werkloosheid, sociale isolatie en financiële deprivatie.